

Information från Överförmyndarnämnden

Åtgärder när huvudmannen avlider

Allmänt

När gode mannen/förvaltaren fått besked om att huvudmannen är avliden skall han eller hon snarast möjligt meddela de anhöriga. Enligt gällande bestämmelser skall de förvaltade tillgångarna genast efter godmanskapets eller förvaltarskapets upphörande överlämnas till någon av dödsbodelägarna. En skriftlig anmälan om dödsfallet bör också ges in till överförmyndarnämnden. Sluträkning skall inlämnas till överförmyndarnämnden inom en månad efter huvudmannens död. Till sluträkningen bör bifogas ett dödsfallsbevis vilket beställs hos skatteförvaltningen. **Skriftlig uppgift om rättmätig dödsbodelägare till vilken nämnden skall skicka redovisningshandlingar skall inges till nämndens kansli.**

Om det finns anhöriga

När huvudmannen avlider upphör godmanskapet/förvaltarskapet och därefter lämnar nämnden inga tillstånd till uttag av huvudmannens medel. Möjligheterna att ta ut pengar från huvudmannens konton är därmed stängda. Dock kan räkningar för hyra, skatter, begravning etc. behöva betalas under tiden fram till dess anhöriga påträffas och detta synes numera vara möjligt genom bankerna medverkan. Den f d gode mannen/förvaltaren kan överlämna dödsboets räkningar till banken som sedan gör utbetalningar från konto som har tillhört den avlidne.

Enligt gällande begravningslag skall den avlidne antingen kremeras eller gravsättas senast två månader efter dödsfallet. Finns det inte någon som ordnar med gravsättning, t ex om anhöriga vägrar befatta sig med begravningen eller att ingen anhörig påträffas, är kommunen skyldig att ordna detta. I första hand är det kommunen där den avlidne senast var folkbokförd som har den skyldigheten. Det kan också bli kommunen där dödsfallet inträffade om den avlidne inte var folkbokförd i Sverige. Ersättning för kostnaderna har kommunen rätt att få av dödsboet.

Efterlämnar den avlidne enbart tillgångar som täcker begravningskostnader och andra utgifter i samband med dödsfallet skall anmälan göras till kommunens sociala distriktsnämnd och det är deras skyldighet att inge dödsboanmälan till skatteverket. Saknas anhöriga i sådana fall skall inte den f d gode mannen vidta några åtgärder för att ordna begravning av den avlidne. Även den detaljen ordnas genom kommunens sociala distriktsnämnds försorg. Finns det anhöriga är det givetvis deras angelägenhet att ombesörja att den avlidne begravs och om det behövs begära begravningshjälp från kommunen.

Den f d gode mannen/förvaltaren skall vårda den avlidnes egendom till dess att egendomen kan överlämnas till dödsbodelägarna. Under den tiden kan den f d gode mannen/förvaltaren endast vidtaga de åtgärder som är nödvändiga för att behålla egendomen. Skuldsättning för någonting annat än för begravning eller vad som kan hänföras till förvaltningen är inte lämpligt. Anträffas inte de anhöriga skall anmälan göras till överförmyndarnämnden så att nämnden kan förordna god man för bortavarande enligt 11 kap 3 § föräldrabalken.

När anhöriga påträffas skall den f d gode mannen/förvaltaren omgående överlämna sin förvaltning och samtidigt redogöra för vad han eller hon har gjort under tiden från dödsdagen.

Finns anhöriga men dessa vägrar att befatta sig med den avlidne skall den f d gode mannen/förvaltaren kunna vända sig till kommunens sociala distriktsnämnd, som enligt vad som ovan sagts är skyldig att ordna med begravning. Kommunens sociala distriktsnämnd skall även enligt ärvdabalken ta hand om den avlidnes egendom och underrätta delägarna om dödsfallet.

Det saknas anhöriga till den avlidne

Allmänna arvsfonden ärver egendom efter personer som saknar släktaarvingar och som inte har upprättat något testamente. Kammarkollegiet företräder Allmänna arvsfonden så snart det är utrett att arvsfonden är legal arvinge och dödsbodelägare.

Socialtjänsten i den kommun där den avlidne hade sin hemvist har utredningsansvaret och inhämtar en släktutredning från landsarkivet. Den som vill anmäla ett dödsfall till Kammarkollegiet måste därför säkerställa, lämpligen med socialtjänstens hjälp, att det saknas andra arvsberättigade släktingar än Allmänna arvsfonden innan dödsfallet anmäls till Kammarkollegiet.

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet, Box 2218, 103 15 STOCKHOLM,
Tel: 08-700 08 00.

Det går också att anmäla dödsfallet via Kammarkollegiets hemsida.

Den förutvarande gode mannen/förvaltaren har sedan att följa de direktiv som lämnas från fondens sida beträffande överlämnandet av den avlidnes egendom.

Inte så sällan förordnar Kammarkollegiet den förutvarande gode mannen/förvaltaren som sin gode man. Det är Kammarkollegiets uppgift att övervaka att den gode man de förordnar fullgör sin uppgift. Någon redovisning till överförmyndarnämnden blir således inte aktuell.